

İDARE MERKEZİ

ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU

İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 25 Nisan, 1929

Sayı: 126

Musahabe

İKİ BAYRAM

23 nisan günü, Türk milleti iki bayramı birden idrak ve tes'it etti. Bunlardan biri mazinin en feyyaz ve meşkûr bir hatırasına, diğeri de istikbale ait bütün ümit ve hesaplarımızın temelini teşkil eden çocuklarımıza taallük etmektedir. Bir 23 nisan günü Ankara'da ilk defa toplanan Büyük Millet Meclisi hükûmeti, çoğu uydurma tarih masallarından çıkarılmış bir hakla bir ailenin bütün bir memleketi kendisine ait bir çiflik gibi kullanmasına artık imkân kalmadığını âleme ilân etmişti. Ve bu yeni hükûmet Anadolu'nun bağrında kurulduktan sonra, toprakları gibi ruhundaki tek mil zincirleri de

birer birer kırıp koparan Türk, dünyanın en hür ve şerefli bir milleti oldu. O kuruluşun bu yıl dönümünde başlayan bu çocuk bayramı ise, yarınki itilâmıza çalışacak yeni bir nesli ağır ve ulvî vazifelerini bihakkın ifa edebilecek bir tarzda yetiştirmek için Cümhuriyet hükûmetinin ve cümhuriyet hükûmeti vatan-daşlarının sarfettikleri itina ve verdikleri ehemmiyetin pek canlı bir delilidir. Türk milleti, çocukluğun bir ân evvel içinden geçilip gidilmeğe lâyık, ve haksız ve şerefsiz bir devre olduğu kanaatinin hakim bulunduğu devirlerde yetişmiş nesli bile en muazzam bir cidalî başarabilecek

kadar cevherli ve özlü bir millettir. Onun her türlü ihtimam ve itinalarla yetiştirilen ve yarınki muazzam vazifeleri her ân hatırında tutularak en titiz bir vazife aşkile yuğrulan evlâtları ise, şüphe etmeği bile bir küfür sayarız ki, yarınki Türk vatanını dünyanın en mes'ut memleketlerinden biri haline getireceklerdir.

Maziye ait en büyük hatıralardan biri ile istikbal hakkındaki en aziz emellerin birden coşup kaynaştığı bu 23 nisan gününü, her gün daha kudretli ve zengin duygularla hayatı duymak ve duyurmak intişarının yegâne gayesini teşkil eden Mecmua, bütün milleti muhabbetle kutlular.

H..M.

Çocuğun Dehası

Her çocuk dahi doğar,
Onu aptallaştıran biziz, biz
yani cemiyet.

Çocuğun hamlesini kırıyoruz,
hızını kesiyoruz.

Fakat buna mecburuz, çünkü
bizim her sınıftan adama ihtiya-
cımız var:Füzuliye ve Shakspeare'e
ihtiyacımız olduğu gibi uşağa ve
kunduracıya da muhtacız. Her
çocuğun güzide olmasını istemi-
yoruz ve kiminin azamî inkişâ-
fına çalışıyoruz, kiminin hızını
kesiyoruz.

Misal: Farzedelim ki üç kız
çocuklu bir ailemiz var. Kızın
bir tanesine yemek pişirtiyoruz,
çamaşır yıkatıyoruz, tahta sildi-
riyoruz; ötkine el işleri yaptırı-
yor, dikiş diktiriyoruz; üçünnü-
süne de musiki ve dans öğretiyoruz.

Gene farzedelim ki üç erkek
çocuklu bir ailemiz var: Çocu-
ğun birini sokak işlerinde kulla-
mıyoruz, ikincisine evin hesaplarını
yaztırıyoruz, üçüncüsüne de kitap
okutuyoruz.

Bir aile içinde böyle üç türlü
rol alan çocuklar, işçi, burjuva
ve güzide sınıfı temsil ederler;
evin ihtiyacına göre bu çocuklara
verilen itiyatlar, onları sınıfları

içinde tekâmül ettirir ve küçük
rol alan çocuğun enerjisini
uykuya yatırır.

Demek ki çocuğun enerjisine
hudut çizen biziz, biz, yani
cemiyet.

Niçin — diye sorarlar — bir
aileden aynı terbiyeyi ve muhi-
tinden aynı tesirleri alan iki
çocukta biri bazen büyük adam
olur da öteki olmaz?

Ve cevap verirler: — Doğuş!

Hayır, yalnız doğuş değil!
Bu iki çocuk aynı ailede büyü-
müş, muhitten aynı tesirleri
almamışlardır. Cemiyet ikisine
de başka başka rollar vermiştir.

Aciz ze budala sandığımız
her adam kendisinde namütenahi
bir enerji yığını taşır, fakat bu
enerjiler uykudadırlar. Çocuğun
muhitinden aldığı tesirlerin yekû-
nu manasına gelen terbiye ile
bu enerjilere afyon veren biziz,
biz, yani cemiyet.

Her çocuk, doğarken dahidir;
fakat bir çok adamlar ölürken
budaladırlar. Çünkü biz öyle
istiyoruz.

Her insanın enerjisi kopmaz
bir lastiktir, ne kadar çekilirse
o kadar uzanır. Buna inanan

adam her şeye muktedirdir,
buna inanan adam imkansızlığa
inanamaz. Fakat daha çocuklu-
ğundan başlayarsk her insana
bu imanı veren de vermiyen de
biziz.

Nice çocuklar gördüm ki üç
dört yaşlarında iken, bana, Alla-
hı Berkley gibi, İspinoza gibi,
Mevlâna gibi tarif ettiler. Vahde-
ti vücudu sezen çocuklar gördüm.

Çocuklar arasında mutasav-
vıflar, materyalistler, mucitler,
reybiler, müstehziler ve hazır
cevaplar gördüm. Çocuk zekâsı
meşhur değil midir?

Ve nice çocuklr gördüm ki
ateşin bir zekâ idiler, sonra
aptallaştılar, çünkü cemiyet
onların zekâlarını uyuttu.

Bir adamda dehanın tecellisi
tesadüf eseri değildir. Bu tecelli,
cemiyetin şiddetli ihtiyaç anını
bekler.

Bu günkü çocuklarımız ara-
sından kaç tane Füzuli ve Shak-
speare çıkacak?

İmanla cevap veriyorum:
Biz kaç tane istersek! biz yani
cemiyet.

PEYAMİ SAFA